

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2511 โดยการรวมหน่วยงาน ด้านการผลิตและส่งพลังงานไฟฟ้า 3 แห่ง ได้แก่ การไฟฟ้าอันฮิ การลิกไนท์ และการไฟฟ้าตะวันออกเฉียงเหนือ เข้าเป็นหน่วยงานเดียวกัน มีฐานะเป็นนิติบุคคลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2512 เรียกชื่อย่อว่า “กฟผ.” เป็นรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลโดยกระทรวงการคลัง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย สามารถดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานไฟฟ้าหรือร่วมทุนกับบุคคลอื่นเพื่อดำเนินธุรกิจเพื่อจำหน่ายไฟฟ้าให้กับ การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต่อไป

ปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจ ยุคที่เศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรง กฟผ. ก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกัน ภาวะความต้องการไฟฟ้าลดลงและการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ในขณะนั้น กฟผ. มีจำนวนพนักงานมากถึง 31,959 คน (ฝ่ายทรัพยากรบุคคล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2548 ก: ออนไลน์) เพื่อให้องค์กรอยู่รอด มาตรการหนึ่งที่ กฟผ. ได้นำมาใช้ลดค่าใช้จ่ายในองค์กร โดยการลดการรับพนักงานใหม่ งดการรับพนักงานทดแทนผู้ปฏิบัติงานที่เกษียณ รวมทั้งมีโครงการให้พนักงานลาออกก่อนเกษียณ ซึ่งที่ผ่านมา มีพนักงานเข้าร่วมโครงการการลาออกก่อนเกษียณ จนถึงปี พ.ศ. 2547 จำนวน 3,725 คน (ฝ่ายทรัพยากรบุคคล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2548 ข: ออนไลน์)

ในวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2548 กฟผ. ได้ยื่นจดทะเบียน จัดตั้งเป็นบริษัท กฟผ จำกัด (มหาชน) และมุ่งบริหารจัดการแบบ “บรรษัทภิบาล” มีการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ 25 % และรัฐบาลโดยกระทรวงการคลังถือหุ้น 75 % ทำให้ กฟผ. ต้องเตรียมพร้อมกับการปรับเปลี่ยนองค์กรในหลายๆด้าน สร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุน เพิ่มประสิทธิภาพให้สามารถแข่งขันกับธุรกิจประเภทเดียวกัน ซึ่งปัจจุบันมีทั้งโรงไฟฟ้าของเอกชน และแผนการก่อสร้างโรงไฟฟ้าของ บริษัท ปตท จำกัด (มหาชน) ที่แตกต่างจากในอดีตที่ผ่านมา กฟผ. เป็นผู้ผลิตไฟฟ้ารายเดียวในประเทศไทย จากสถานการณ์รอบด้านที่เปลี่ยนแปลงไป กฟผ. ก็มีความจำเป็นต้องปรับปรุงองค์กรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม มีการวางแผนกำลังคนให้สอดคล้องกับธุรกิจขององค์กร โดยลดจำนวนพนักงาน ในองค์กรมีขนาดที่เหมาะสม ทำงานให้มีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการแข่งขันได้ จึงได้มีการสานต่อโครงการ ลาออกก่อนเกษียณอายุ

โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อลดขนาดองค์กรให้เหมาะสม ลดแรงต่อต้านของพนักงาน และเกิดประโยชน์ต่อพนักงานและองค์กร กฟผ. จึงได้จัดให้มีโครงการลาออกก่อนเกษียณอายุ โดยใช้ชื่อว่า “โครงการการออกจากงานด้วยความยินดีทั้งสองฝ่าย ประจำปี 2548” มีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์ในการเข้าร่วมโครงการฯ ให้เกิดแรงจูงใจ และสนองประโยชน์ทั้งสองฝ่ายมากขึ้น คือ ฝ่ายพนักงานที่เข้าร่วมโครงการฯ และฝ่ายที่เป็นองค์กร กฟผ. ซึ่งในปัจจุบันมีพนักงานจำนวน 25,996 คน (ฝ่ายทรัพยากรบุคคล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2548: ออนไลน์)

จากผลการดำเนินงานโครงการการลาออกก่อนเกษียณ ของ กฟผ. ที่ได้จัดให้มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2538 จนถึงปัจจุบัน มีการจัดกลุ่มผู้ที่เข้าร่วมโครงการตามคุณวุฒิการศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป คุณวุฒิการศึกษาระดับ ปวส. คุณวุฒิการศึกษาระดับ ปวช. และคุณวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่า ปวช. ในปี 2547 มีพนักงานเข้าร่วมโครงการการลาออกก่อนเกษียณอายุ กลุ่มที่คุณวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่า ปวช. จำนวน 363 คน คุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปจำนวน 186 คน คุณวุฒิการศึกษาระดับ ปวช. จำนวน 167 คน และคุณวุฒิการศึกษาระดับ ปวส. จำนวน 109 คนตามลำดับ (ฝ่ายทรัพยากรบุคคล การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2548: ออนไลน์) จะเห็นได้ว่ากลุ่มที่มีคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป ซึ่งเป็นกลุ่มคนประเภทที่มีความรู้ ความชำนาญสูงสามารถทำประโยชน์ให้กับองค์กรได้ แต่กลับเข้าร่วมโครงการนี้เป็นอันดับสอง แต่ในทางกลับกันกลุ่มบุคคลที่องค์กรคาดว่าจะเข้าร่วมโครงการมากกว่านี้ แต่กลับไม่เข้าร่วมโครงการ ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาในกลุ่มพนักงานที่ปฏิบัติงานในสังกัดโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ซึ่งโรงไฟฟ้าแม่เมาะเป็นโรงไฟฟ้าที่ใหญ่ที่สุดในเขตภาคเหนือ โดยจะศึกษาถึง ความคิดเห็นของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสังกัดโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ต่อโครงการการออกจากงานด้วยความยินดีทั้งสองฝ่าย ประจำปี 2548 เพื่อสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนา ปรับปรุงโครงการลาออกก่อนเกษียณอายุให้เหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของพนักงานในโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ต่อโครงการการออกจากงานด้วยความยินดีทั้งสองฝ่าย ประจำปี 2548

นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

กฟผ. หมายถึง การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออก ซึ่งความรู้สึก ความเชื่อ หรือความเข้าใจในสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ภายใต้ระยะเวลา สถานที่ และสถานการณ์ ที่เกี่ยวกับการลาออกจากงานด้วยความยินดีทั้งสองฝ่าย

พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย หมายถึง พนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยที่สังกัดโรงไฟฟ้าแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทราบถึงความคิดเห็นของพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ต่อโครงการการลาออกจากงานด้วยความยินดีทั้งสองฝ่าย ประจำปี 2548
2. เป็นข้อมูลนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ และเป็นแนวทางการจัดทำโครงการลาออกก่อนเกษียณอายุครั้งต่อไป